

Таким чином, туризм сприяє зниженню рівня стресу, покращенню настрою, стимулює когнітивну активність, а також формує позитивний психоемоційний клімат. Незалежно від виду туризму, подорожі у природному середовищі допомагають людині знайти гармонію із собою та навколишнім світом, забезпечуючи позитивний психоемоційний стан, що є невід'ємною частиною здорового способу життя [3].

Висновки. Туризм є ефективним засобом покращення психоемоційного стану людини, знижує рівень стресу, покращує настрій, сприяє психологічному відновленню та розвитку когнітивних функцій. Туристичні подорожі допомагають гармонізувати психічне і фізичне здоров'я, що позитивно впливає на загальний стан людини.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Гриценко І. М. Психологічні аспекти активного туризму. Харків: Видавництво ХНУ, 2019. 198 с.
2. Смирнова О. А. Вплив туризму на психологічне здоров'я. *Науковий вісник Київського університету туризму, економіки і права*. 2017. №3. С. 12–18.
3. Ткаченко Л. В. Психологія відпочинку: туристичний аспект. Львів: Видавництво «Світ», 2021. 156 с.

Ф. О. Кокуренчук, І. С. Зігунова

*Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка*

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАХОДІВ З БОЛДЕРІНГУ

У статті аналізується міжнародний досвід організації змагань з боулдерінгу та його вплив на розвиток спорту та туризму. Окремо враховуються і такі аспекти організації змагань, як вибір місця проведення, інфраструктура, регламент, маркетинг. Наведені приклади успішних заходів, таких як IFSC Boulder World Cup і Rock Master Festival, що сприяють популяризації боулдерінгу та розвитку регіонів.

Ключові слова: боулдерінг, спорт, змагання, міжнародний досвід.

The article analyzes the international experience of organizing bouldering competitions and its impact on the development of sports and tourism. Separately, such aspects of organizing competitions as the choice of venue, infrastructure, regulations, marketing are taken into account. Examples of successful events, such as the IFSC Boulder World Cup and Rock Master Festival, are given, which contribute to the popularization of bouldering and the development of regions.

Keywords: bouldering, sport, competition, international experience.

Постановка проблеми. Сьогодні багато людей ведуть малорухливий спосіб життя, і лише невеликий відсоток з них приділяє увагу фізичній активності. Боулдерінг – динамічний і видовищний вид спорту, який привертає увагу спортсменів і глядачів. Однак організація боулдерінгових змагань має свої особливості, які залежать від культурних, економічних та соціальних аспектів кожної країни. Це потребує глибокого аналізу міжнародного досвіду в організації подібних змагань.

Метою цієї роботи є підвищення обізнаності про боулдерінг як вид спорту, аналіз міжнародного досвіду організації заходів з боулдерінгу, визначення ключових аспектів і можливих напрямків міжнародного розвитку цього виду спорту.

Виклад основного матеріалу. Боулдерінг – це вид скелелазіння, який включає проходження коротких, але технічно складних маршрутів на невеликій висоті, як правило, 4-5 метрів, без використання мотузкової страховки. З міркувань безпеки використовуються мати (crash pads), що пом'якшують падіння. Цей вид спорту вимагає високого рівня сили, техніки, координації та стратегічного мислення.

Основні особливості боулдерінгу:

1. Короткі маршрути: проблеми складаються з декількох рухів, але вимагають сили, техніки та стратегічного мислення.
2. Без мотузки: боулдерінг виконується без мотузкової страховки, що робить його більш «чистою» формою скелелазіння.
3. Локації: боулдерінг можна практикувати як у природі (на валунах, скелях), так і у спеціальних залах з боулдерінговими стінами.
4. Фокус на силі та техніці: кожна проблема вимагає точного виконання рухів, що сприяє розвитку м'язів, координації та витривалості.
5. Популярність: цей вид спорту став дуже популярним через доступність і меншу потребу у спорядженні, порівняно з традиційним або спортивним скелелазінням.

У міжнародному масштабі боулдерінг здобув популярність завдяки проведенню змагань. Перші подібні змагання організував британський альпініст Оскар Екенштейн у 1892 році в горах Каракорум [1]. Відтоді боулдерінг став важливою частиною міжнародної спортивної культури, і його популярність продовжує зростати.

Основні аспекти організації змагань з боулдерінгу включають вибір локації, інфраструктуру, регламент, а також маркетинг і промоцію. Розташування є критичним етапом, оскільки воно визначає тип змагання: природні скелі чи спеціально побудовані стіни. Інфраструктура повинна включати належне обладнання та

комфортні умови для глядачів і спортсменів. Регламент змагань включає правила, які регулюють оцінку учасників, терміни та критерії оцінювання. Промоція через соціальні мережі та медіа є важливим інструментом для залучення глядачів і спонсорів.

Прикладами успішних міжнародних змагань є Кубок світу IFSC, фестиваль Rock Master в Італії та Vail Climbing World Cup у США [2, 3]. Ці заходи привертають тисячі учасників і глядачів, сприяючи популяризації боулдерінгу та розвитку туризму в регіонах їх проведення. У США також популярні локальні змагання, наприклад, серія USA Climbing, де часто проводяться змагання в спеціально обладнаних боулдерінгових залах.

У Сполучених Штатах стиль змагань акцентує увагу на фізичних якостях і часто має видовищний характер, що робить його схожим на шоу. В Європі більше уваги приділяють технічній реалізації та стратегії проходження маршрутів. Відомі змагання в Європі включають Кубок світу IFSC в Інсбруку, Мюнхені та Шамоні, а також Rock Master в Італії.

Боулдерінг – це дисципліна скелелазіння, яка зазнала найшвидшого зростання за останнє десятиліття. Стандарти було піднято до майже неймовірного рівня завдяки встановленню кількох маршрутів категорії V17, а новини про подолання V15/V16 стали звичайним явищем. На передовій цього руху знаходиться група елітних спортсменів, які присвячують своє життя виконанню найскладніших у світі рухів [4, 5].

Висновки. Організація змагань з боулдерінгу на міжнародному рівні вимагає комплексного підходу, включаючи правильний вибір локацій, розвиток інфраструктури та ефективну промоцію. Міжнародний досвід показує, що успішні заходи можуть значно підвищити популярність боулдерінгу та залучити нових спортсменів. В Україні перспективи розвитку організації таких заходів включають запровадження міжнародних стандартів, підвищення кваліфікації організаторів та активне залучення спонсорів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Перші змагання з боулдерінгу. URL: <https://rockclimbingcentral.com/the-history-of-rock-climbing> (дата звернення: 02.11.2024).
2. Інформація про фестиваль, що проходить в Італії, його історію, змагання та вплив на розвиток боулдерінгу в Європі. Rock Master Festival. URL: <https://www.rockmaster.com> (дата звернення: 02.11.2024).
3. Огляд змагань у США, їх значення для популяризації скелелазіння, зокрема боулдерінгу, в Північній Америці. Vail Climbing World Cup. URL: <https://www.ifsc-climbing.org/> (дата звернення: 02.11.2024).
4. Famous boulder athletes. URL: <https://hardclimbs.info/best-boulderers-in-the-world/> (дата звернення: 02.11.2024).
5. International Federation of Sport Climbing. URL: <https://www.ifsc-climbing.org/> (дата звернення: 02.11.2024).